

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Teksty łacińskie – Cezar
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Latin Texts – Caesar
Kierunek studiów	Filologia klasyczna
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Literaturoznawstwo
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Agnieszka Strycharczuk
---	------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			7
konwersatorium			
ćwiczenia	120	2	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	W1 - Podstawowe wiadomości z fonetyki, fleksji i składni łacińskiej. W2 - Podstawowe umiejętności przekładu tekstów łacińskich.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - Pogłębianie znajomości języka łacińskiego, tj. ugruntowanie wiadomości z fleksji, poszerzenie zasobu słownictwa, rozwijanie umiejętności przeprowadzania wnikliwej analizy składniowej zdań łacińskich.
C2 - Kształtowanie umiejętności tłumaczenia z języka łacińskiego na polski, polegającego na zastępowaniu łacińskich struktur składniowych odpowiednimi strukturami polskimi.
C3- Zapoznanie studentów z jednym z najważniejszych tekstów literatury łacińskiej okresu klasycznego, tj. Commentarii de bello Gallico G. J. Cezara.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student dysponuje ugruntowaną wiedzą nt. fleksji łacińskiej, a także obszernym zasobem słownictwa; ma usystematyzowane wiadomości w zakresie składni łacińskiej oraz wiedzę nt. charakterystycznych różnic między łacińskim i polskim systemem składniowym oraz nt. najważniejszych reguł szyku w języku łacińskim i mechanizmów służących spajaniu zdań w tekst.	K_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student pracuje samodzielnie nad tłumaczeniem fragmentu tekstu wyznaczonego przez opiekuna naukowego. Podczas zajęć przedstawia swoją wersję i konsultuje ją z opiniami pozostałych uczestników ćwiczeń. Jest otwarty na sugestie opiekuna naukowego.	K_U03
U_02	Student dysponuje praktyczną znajomością gramatyki i słownictwa języka łacińskiego, która umożliwia mu lekturę oryginalnych tekstów łacińskich; umiejętnie identyfikuje i tworzy łacińskie formy fleksyjne, przeprowadza wnikliwą analizę składniową rozbudowanych zdań łacińskich; dokonuje przekładu tekstu łacińskiego z uwzględnieniem różnic strukturalnych między łaciną a językiem polskim.	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Lektura I lub VII księgi Commentarii de bello Gallico G. J. Cezara (poprzedzona wprowadzeniem nt. autora i dzieła), polegająca na:

1. czytaniu i wstępnym tłumaczeniu poszczególnych zdań
2. przeprowadzaniu wnikliwej analizy gramatycznej przetłumaczonego zdania: identyfikowanie form fleksyjnych poszczególnych leksemów i interpretowanie ich funkcji składniowych z wykorzystaniem terminologii stosowanej w gramatyce łacińskiej, identyfikowanie zdań tworzących wypowiedzenia złożone
3. proponowaniu zmodyfikowanego przekładu zdania, uwzględniającego jego interpretację składniową (która umożliwia dokonanie wyboru najodpowiedniejszych polskich konstrukcji gramatycznych), odmienne w łacinie i polszczyźnie reguły szyku, a także występujące w wypowiedzeniach elementy "ponadzdaniowe", czyli wykładniki spójności tekstu (m.in. spójniki współrzędne, tzw. połączenia względne czy zaimki anaforyczne).

Ćwiczenia usprawniające rozpoznawanie i bezbłędne tłumaczenie najczęściej występujących konstrukcji składniowych(A.C.I.,N.C.I., Ablativus Absolutus, coniugatio periphrastica activa et passiva etc)

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem Prezentacja multimedialna	Kolokwium	Uzupełnione i ocenione kolokwium
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	Analiza tekstu	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Uzupełnione i ocenione kolokwium Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			

VI. Kryteria oceny, uwagi:**Ocena niedostateczna**

Student nie dysponuje dostateczną wiedzą z zakresu fleksji, składni i leksyki języka łacińskiego.

Student nie posiada wystarczającej praktycznej znajomości języka łacińskiego umożliwiającej mu czytanie oryginalnych tekstów łacińskich.

Student na zajęciach prezentuje postawę bierną; nie wykazuje zainteresowania poznawaniem języka łacińskiego.

Ocena dostateczna

Student dysponuje wystarczającą wiedzą z zakresu fleksji, składni i leksyki języka łacińskiego.

Student posiada wystarczającą praktyczną znajomość języka łacińskiego, by z niewielką pomocą prowadzącego zajęcia czytać oryginalne teksty łacińskie o średnim stopniu trudności; radzi sobie z identyfikowaniem i tworzeniem form fleksyjnych i z analizą składniową mniej skomplikowanych zdań łacińskich.

Student zachęcony przez prowadzącego zajęcia bierze udział w dyskusji nt. przekładu i interpretacji gramatycznej analizowanego tekstu; wykazuje chęć pogłębiania znajomości języka łacińskiego.

Ocena dobra

Student wykazuje dobrą znajomość fleksji, leksyki i składni łacińskiej oraz dostrzega różnice strukturalne między łaciną a językiem polskim.

Student ma dobrą praktyczną znajomość języka łacińskiego, pozwalającą mu na czytanie oryginalnych tekstów łacińskich o dość dużym stopniu trudności; dobrze radzi sobie z identyfikowaniem i tworzeniem form fleksyjnych i z analizą składniową zdań łacińskich; potrafi dokonać przekładu z uwzględnieniem różnic strukturalnych między językiem łacińskim a językiem polskim.

Student chętnie uczestniczy w dyskusji nt. przekładu i interpretacji gramatycznej analizowanego tekstu; dostrzega potrzebę porządkowania i pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności.

Ocena bardzo dobra

Student dysponuje usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzą z zakresu fleksji i składni łacińskiej; doskonale zdaje sobie sprawę z różnic strukturalnych między łaciną a językiem polskim; ma duży zasób słownictwa w języku łacińskim.

Student ma bardzo dobrą praktyczną znajomość języka łacińskiego, pozwalającą mu na czytanie

oryginalnych tekstów łacińskich o dużym stopniu trudności; nie ma żadnych problemów z identyfikowaniem i tworzeniem form fleksyjnych i z dogłębną analizą składniową rozbudowanych zdań łacińskich; potrafi dokonać bardzo dobrego przekładu, doskonale rozumiejąc i oddając różnice strukturalne między językiem łacińskim a językiem polskim.

Student inicjuje merytoryczną dyskusję dotyczącą przekładu i interpretacji gramatycznej analizowanego tekstu; doskonale rozumie potrzebę porządkowania i pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	120

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Literatura podstawowa: Tekst źródłowy: wydany przez Teubnera.   Komentarz: Greenough J. B. , D'Ooge B. L., Daniell M. G., Commentary on Caesar's Gallic War, Boston: Ginn and Company 1898.   Słowniki: Dąbrowski K., Słownik do pamiętników o wojnie galijskiej z licznymi rysunkami, Warszawa: Wyd. M. Arcta 1917.   Słownik łacińsko-polski, t.1-5, red. M. Plezia, Warszawa: PWN 1998–1999.   Mały słownik polsko - łaciński, red. L. Winniczuk, Warszawa; PWN 1994   Gramatyki: Samolewicz Z., Sołtysik T., Składnia łacińska, wydanie poprawione pierwsze, oprac. K. Bielawski i A. Gorzkowski, Bydgoszcz: Wydawnictwo Homini 2000.   Wikarjak J., Gramatyka opisowa języka łacińskiego, Warszawa: PWN 1978.   Sinko T., Gramatyka łacińska, Lwów-Warszawa 1932.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>Gajusz Juliusz Cezar, Wojna galijska, przeł. i oprac. E. Konik, Wrocław: Ossolineum – Warszawa: DeAgostini 2004, seria Arcydzieła Kultury Antycznej.   Mikołajczak A. W., Cezara wojna galijska, ilustracje J. Stróżyk, Wrocław: Wyd. Dolnośląskie 1996, seria Antyczne Dziedzictwo Europy. Biblioteka Rzymska.   Kumaniecki K., Literatura rzymska. Okres cyceroński, Warszawa: PWN 1977.   Kumaniecki K., Cyceon i jego współcześni, Warszawa: Czytelnik 1989.   Iwonna Salamonowicz - Górka, Ćwiczenia z języka łacińskiego, Warszawa: Wydawnictwo UKSW 2002.   B. Gładkowska, A. Stachowicz- Garstka, M. Zawadzka, Cornu copiae, ćwiczenia łacińskie dla szkół średnich i wyższych, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Sub Lupa 2015.   Hanna Appel, Bis repetita placent, Toruń: Wydawnictwo UMK 2000.</p>